

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Асоціація приватних
виконавців України**

вул. Преображенська, 23, оф. 31,
м. Київ, 03110

Щодо результатів розгляду листа

Міністерство юстиції розглянуло лист Асоціації приватних виконавців України від 22.09.2022 № 294 про роз'яснення законодавства та в межах компетенції повідомляє таке.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про виконавче провадження» (далі – Закон) виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження і примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) – сукупність дій визначених у цьому Законі органів і осіб, що спрямовані на примусове виконання рішень і проводяться на підставах, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією України, цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону, а також рішеннями, які відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню.

Згідно з положеннями частин першої та п'ятої статті 26 Закону виконавець розпочинає примусове виконання рішення на підставі виконавчого документа, зазначеного у статті 3 цього Закону. Постанову про відкриття виконавчого провадження виконавець має винести не пізніше наступного робочого дня з дня надходження до нього виконавчого документа.

Пунктом 3 частини першої статті 3 Закону встановлено, що виконавчі написи нотаріусів є виконавчими документами.

Відповідно до частини першої статті 18 Закону, виконавець зобов'язаний вживати передбачених цим Законом заходів щодо примусового виконання рішень, неупереджено, ефективно, своєчасно і в повному обсязі вчиняти виконавчі дії.

Заходи примусового виконання рішень визначені статтею 10 Закону. Такими заходами є: звернення стягнення на кошти, цінні папери, інше майно (майнові права), корпоративні права, майнові права інтелектуальної власності, об'єкти інтелектуальної, творчої діяльності, інше майно (майнові права) боржника, у тому числі якщо вони перебувають в інших осіб або належать

боржникові від інших осіб, або боржник володіє ними спільно з іншими особами; звернення стягнення на заробітну плату, пенсію, стипендію та інший дохід боржника; вилучення в боржника і передача стягувачу предметів, зазначених у рішенні; заборона боржнику розпоряджатися та/або користуватися майном, яке належить йому на праві власності, у тому числі коштами, або встановлення боржнику обов'язку користуватися таким майном на умовах, визначених виконавцем; інші заходи примусового характеру, передбачені цим Законом.

При цьому, відповідно до частини першої статті 48 Закону, звернення стягнення на майно боржника полягає в його арешті, вилученні (списанні коштів з рахунків) та примусовій реалізації.

Водночас варто зауважити, що Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 в Україні введено воєнний стан.

Особливості примусового виконання рішень у період дії воєнного стану на території України визначені пунктами 10², 10³ розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону.

Законом України від 27.07.2022 № 2455-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності приватних виконавців та примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану» (далі – Закон від 27.07.2022), який набрав чинності 25.08.2022, пункт 10² зазначеного розділу Закону доповнено абзацом чотирнадцятим, згідно з яким забороняється у період дії воєнного стану примусове виконання виконавчих написів нотаріусів.

З огляду на це та враховуючи, що відповідно до змісту положень статті 26 Закону, примусове виконання рішення розпочинається з винесення виконавцем постанови про відкриття виконавчого провадження слід зазначити, що з дня набрання Законом від 27.07.2022 чинності до закінчення або скасування воєнного стану на території України виконавцям заборонено відкривати виконавчі провадження на підставі виконавчих написів нотаріусів.

У разі пред'явлення стягувачем до примусового виконання виконавчого напису нотаріуса у цей період підлягають застосуванню положення пункту 9 частини четвертої статті 4 Закону, відповідно до якого виконавчий документ повертається стягувачу без прийняття до виконання протягом трьох робочих днів з дня його пред'явлення у разі якщо виконавчий документ не підлягає виконанню органами державної виконавчої служби, приватним виконавцем.

Щодо примусового виконання виконавчих написів нотаріусів, виконавчі провадження по яким відкриті до набрання чинності Законом від 27.07.2022, варто звернути увагу на таке.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону, під час здійснення виконавчого провадження виконавець вчиняє виконавчі дії та приймає рішення шляхом винесення постанов, попереджень, внесення подань, складення актів та протоколів, надання доручень, розпоряджень, вимог, подання запитів, заяв, повідомлень або інших процесуальних документів у випадках, передбачених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами.

При цьому слід зазначити, що пункт 10² розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, а також Закон від 27.07.2022 не містять положень, які б встановлювали заборону вчинення, у період дії воєнного стану, виконавчих дій у виконавчих провадженнях, відкритих на підставі виконавчих написів нотаріусів. Встановлена абзацом чотирнадцятим пункт 10² розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону заборона стосується примусового виконання таких виконавчих документів.

Окремо варто зауважити, що заборона примусового виконання виконавчих написів нотаріусів, у період дії воєнного стану, не позбавляє боржника права виконати свої зобов'язання самостійно.

З огляду на це можна дійти висновку, що встановлена абзацом чотирнадцятим пункту 10² розділу XIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону заборона поширюється на виконавчі дії, які виконавець відповідно до Закону має вчиняти при вжитті передбачених статтею 10 Закону заходів примусового виконання рішень. У разі якщо виконавча дія не пов'язана з вжиттям відповідних заходів, положення зазначеної норми Закону не застосовуються.

Так, при здійсненні у період дії воєнного стану виконавчого провадження, відкритого на підставі виконавчого напису нотаріуса, виконавець може вчиняти виконавчі дії щодо зупинення вчинення виконавчих дій, зняття арешту з майна (коштів) боржника, припинення розшуку майна боржника, закінчення виконавчого провадження, повернення виконавчого документа стягувачу та інші виконавчі дії, не пов'язані з вжиттям заходів примусового виконання рішень, а також розподіляти кошти, які надходять на рахунки органу державної виконавчої служби, приватного виконавця, та перераховувати їх стягувачу.

Водночас звертаємо увагу, що з метою приведення нормативно-правових актів Міністерства юстиції України у відповідність із Законом від 27.07.2022, наказом Міністерства юстиції України від 14.09.2022 № 3873/5 «Про внесення зміни до наказу Міністерства юстиції України від 10 червня 2022 року № 2343/5» внесено зміну до пункту 5 наказу Міністерства юстиції України від 10.06.2022 № 2343/5 «Деякі питання примусової реалізації арештованого майна у виконавчому провадженні в період дії воєнного стану».

Згідно з цією зміною, у період дії воєнного стану Організатором зупиняються електронні аукціони (аукціони за фіксованою ціною) з реалізації арештованого майна, переданого на реалізацію у виконавчих провадженнях з примусового виконання виконавчих написів нотаріусів.

Таким чином, повноваження щодо зупинення електронних аукціонів (аукціонів за фіксованою ціною) покладаються на Організатора.

Оформлення результатів електронних аукціонів (аукціонів за фіксованою ціною), розрахунок за придбане на електронних аукціонах майно та складання актів про проведені електронні аукціони (аукціони за фіксованою ціною) у виконавчих провадженнях з примусового виконання виконавчих написів нотаріусів, щодо електронних аукціонів (аукціонів за фіксованою ціною), які проводились до набрання чинності Законом від 27.07.2022, здійснюються в порядку, визначеному законодавством.

При цьому зазначаємо, що переліки підстав для повернення виконавчого документа стягувачу та закінчення виконавчого провадження визначені статтями 37, 39 Закону.

Підстави для зняття виконавцем арешту з усього майна (коштів) боржника або його частини встановлені частиною четвертою статті 59 Закону.

Одночасно повідомляємо, що листи Міністерства юстиції України не є нормативно-правовими актами, не встановлюють правових норм та мають лише інформаційний характер.

**Директор Департаменту
державної виконавчої служби**

Максим КИСЕЛЬОВ